

Západočeská univerzita v Plzni
Ústav umění a designu

Diplomová práce
NÁVRH PLAKÁTU

BcA. Lukáš Beran

Plzeň 2013

Západočeská univerzita v Plzni

Ústav umění a designu

Oddělení designu

Studijní program Výtvarná umění

Studijní obor Ilustrace a grafika – Grafický design

Diplomová práce

NÁVRH PLAKÁTU

BcA. Lukáš Beran

Vedoucí práce: prof. Ing. arch. Zdeněk Ziegler

oddělení designu

Ústav umění a designu Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2013

Děkuji vedoucímu diplomové práce panu prof. Ing. arch Zdeňku Zieglerovi za metodické vedení a připomínky v průběhu tvorby této diplomové práce.

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval samostatně a použil jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2013

.....

Obsah

1	Mé dosavadní dílo v kontextu specializace	1
1.1	Orientační systém Ústavu umění a designu v Plzni.....	1
1.2	Černý Beran.....	2
1.3	Existence.....	3
2	Téma a důvod jeho volby	4
3	Cíl práce	6
4	Proces přípravy	7
4.1	Inspirace.....	7
5	Proces tvorby	9
5.1	Použití typografie.....	10
6	Technologie	11
6.1	Zkušební tisky a použití podélného formátu.....	11
7	Popis díla	13
7.1	Prostituce.....	13
7.1.1	„Woman is not a machine to play“.....	13
7.1.2	Prostitution.....	14
7.2	Pedophile.....	15
7.3	Stop violence against women.....	16
7.4	Power of word.....	17
7.5	Havran.....	17
7.6	Špion / Facebook.....	18
7.7	„Tolerate homosexuals“.....	19

7.8	Evropská unie.....	19
8	Přínos práce pro daný obor.....	21
9	Silné stránky.....	23
10	Slabé stránky.....	24
11	Seznam použitých zdrojů.....	25
	a) Knižní a periodická literatura.....	25
	b) Internetové zdroje.....	25
12	Resumé.....	26
13	Seznam příloh.....	28

1 Mé dosavadní dílo v kontextu specializace

V oblasti grafického designu se pohybuji skoro 10 let. Už střední škola, kterou jsem vystudoval, měla zaměření na grafický design. Na této škole jsme se více věnovali ruční činnosti, objevovali veškeré možnosti technologie tisku, rytecké a grafické techniky, apod. Zkrátka, byl jsem schopný vytvořit návrh na cokoli bez pomoci počítače, z čehož se stal trochu problém po příchodu na vysokou školu, kde je počítač povinnou výbavou grafického designéra. Začal jsem se tedy seznamovat s grafickými programy, objevoval nové možnosti typografie, geometrie, vektorů a měnil se z ilustrátora do podoby grafického designéra. Ilustraci se samozřejmě věnuji nadále a je pro mě nezaměnitelnou součástí grafického designu. S každým rokem studia jsem získával více zkušeností, pronikal do nitra tohoto oboru a začal jsem hledat možnosti, jak se zviditelnit. Zde bych rád uvedl podstatnou věc. Odrazovým můstkem při volbě, kdy jsem se rozhodoval jak se svým životem naložit, byl bezesporu prof. Zdeněk Ziegler. Člověk, který je mistrem svého oboru a je pro mě obrovskou motivací a inspirací.

1.1 Orientační systém Ústavu umění a designu v Plzni

Ale abych úplně neodbočil od tématu, vrátím se k mé dosavadní práci v oboru grafického designu. Mým největším úspěchem zatím zůstává práce na realizovaném návrhu orientačního systému pro nově vzniklou budovu školy Ústavu umění a designu v Plzni. Na tomto projektu jsem spolupracoval s Přemyslem Černým, se kterým i mimo školu tvoříme uměleckou dvojici. Byl to pro nás nelehký úkol, ale především výzva, protože s realizací takto rozsáhlého projektu jsme se do té doby nesetkali. Půlroční práce na návrzích konceptu vedla k velmi uspokojivému

výsledku. Protože má nová fakulta nést jméno plzeňského rodáka Ladislava Sutnara, inspirovali jsme se jeho smyslem pro grafickou estetiku a uvažování při budování celé koncepce našeho projektu. Jediným zádrhelem bylo řešení označení jednotlivých ateliérů v prvním patře, kde škola přechází do otevřeného prostoru s nosnými sloupy. Problém jsme nakonec vyřešili formou závěsných cedulí. Celkově mi práce s tak velkým prostorem přišla velmi zajímavá a inspirativní. Řada textů byla aplikována na skleněné zástěny, celkový přehled místností s názvy ateliérů byl aplikován přímo na stěnu. Z vizuální stránky nakonec vznikl velmi originální orientační systém, který vytváří nezaměnitelnou identitu této školy. Neposledně bych chtěl zmínit, že byl inspirací i při vytváření webových stránek a tiskovin, které jsou spjaty s naší fakultou.

1.2 Černý Beran

V následujícím odstavci bych rád uvedl některá svá díla, která byla viditelná i mimo prostředí školy. Již s výše uvedeným Přemyslem Černým tvoříme umělecké duo s názvem „Černý Beran“. Zabýváme se tvorbou grafického designu v celé jeho šíři, s přesahy do ilustrace, koláže, malby, objektu a netradičních technik, které jsou nám blízké. Snažíme se experimentovat a navazovat na tradici evropského autorského plakátu a to převážně na polskou a českou plakátovou školu.

Byli jsme osloveni od frontmana alternativní kapely B4, abychom vyhotovili návrh obalu nové desky. Pro návrh obalu a vnitřního bookletu jsme se rozhodli použít ruční koláž. Deska slavila velký úspěch a po půl roce na pultech získala cenu za desku roku.

1.3 Existence

Mým individuálním dílem, které považuji za úspěšné, pak byla kniha-plakát Existence. Na formát A1 jsem seskládal ilustrace k osmi básním ze sbírky poezie mého bratra za pomoci koláže. Formát byl pomocí perforace rozdělen do devíti částí. V každé z těchto částí byl ruční text doplněn ilustrací (deváté pole slouží jako titulní list). Díky perforaci lze plakát rozdělit na jednotlivé strany a naskýtá se nám tak možnost jednotlivé stránky v kolektivu lidí navzájem předávat a třeba i recitovat. K tomuto plakátu, respektive knize, jsem udělal ještě jeden plakát, který byl nominován na cenu studentského designu.

Do svých projektů také počítám autorství vizuální identity jednoho z ročníků mezinárodního dudáckého festivalu ve Strakoncích.

Těmito projekty prezentuji svoji současnou tvorbu a zároveň se těším na budoucí výzvy a zadání práce. Jisté je, že se chci grafickému designu a ilustraci určitě věnovat i nadále. Je to můj životní styl, směr a jsem opravdu rád, dnes už to mohu napsat, že jsem se vydal správným směrem.

2 Téma a důvod jeho volby

Vybrat téma bylo poměrně nelehkou úlohou. Dlouho jsem nad výběrem váhal a snažil se vymyslet něco neobvyklého. O formě výstupu práce jsem měl ovšem jasno. Hned zpočátku jsem věděl, že budu pracovat na deseti formátech velikosti B1. Plakát jako takový je pro mě srdeční záležitostí a společně s logem jej považuji za vrchol grafického designu. Začal jsem tedy přemýšlet, které téma bych zpracoval. Chtěl jsem něco, k čemu mám osobní vztah, ale zároveň, aby to bylo zajímavé i pro nezaujatého diváka. Mou první ideou byly povodně. Téma, které je stále aktuální a ztotožňuji se s ním, protože bydlím v oblasti, která byla velkou vodou zasažena. Zdálo se to jako výborný nápad a tak jsem začal s prvními návrhy. Po dvou měsících trápení jsem vyprodukoval tři návrhy. Byl jsem však tématem povodní velmi svázán. Dal jsem tedy na radu vedoucího diplomové práce a začal jsem pátrat ve zcela jiných vodách. Stále jsem se držel v sociální oblasti a dostal jsem nápad nedržet se pouze jednoho tématu, ale v plakátové sérii postihnout hned celou řadu problémových událostí a stavů. Mou snahou bylo vybírat z aktuálních a známých problémů ze sociální oblasti, tedy témata, která se dotknou každého z nás. Při výběru jsem se neomezoval na to, zda téma již bylo zpracované, či nikoliv. Jako velmi palčivá vnímám témata se sexuálním podtextem, jako jsou pedofilie, prostituce a násilí na ženách. Pro lidi na celém světě je zásadní také téma tolerance, proto jsem mu věnoval část své práce. Jako další problematická oblast se mi jeví sféra komunikace a svobody projevu. Neméně známým fenoménem je v současnosti také téma internetových sociálních sítí, které v sobě skrývají mnohdy netušená nebezpečí, která však mohou v extrémním

případě dospět až k fyzickému ohrožení uživatele. Ve třech plakátech se také věnuji politické situaci v Evropě. Je tedy vidět, že nejde o bezprostředně související témata. Plakáty však spojuje vždy zobrazení silné myšlenky, což je také mým záměrem a důvodem volby těchto témat.

3 Cíl práce

Cíl mé práce se shoduje s obecným účelem plakátu. To je zaujmout a dostat se do podvědomí diváka, probudit v něm zamyšlení. Je také důležité, aby byl plakát srozumitelný a dobře čitelný. Jak toho dosáhneme? V tomto směru existuje rozdíl mezi např. divadelním a sociálním plakátem. Divadelní plakát se více přiklání k estetické stránce, kdežto plakát sociální stylizovanou formou apeluje na lidské svědomí. Výstižnosti sdělení dosáhneme pomocí symboliky. Ale abych zde nepsal jen ve slovních výrazech, bude nejlepší uvést si konkrétní příklad. Tímto způsobem totiž pracuji s tématem Evropské unie. Jedním ze symbolů tohoto mezinárodního společenství je „€“, které je snadno rozpoznatelným znakem. S tímto symbolem pracuji jako s grafickým znakem, přičemž původní význam zůstává. Zároveň nabývá nového významu tím, že jsem znak posunul do jiných významových souvislostí. Toho jsem docílil přidáním pouze dalšího grafického prvku-symbolu, svatozáře. Tímto popsáním postupu myšlení bych rád ukázal, jakým směrem se ubíraly mé úvahy a jakého cíle jsem chtěl ve své práci dosáhnout. Abych vše shrnul, zamýšlím co nejjednodušším a zároveň nejsrozumitelnějším způsobem vystihnout jednotlivá vybraná témata. Nejde tedy o povrchní zjednodušení, ale o promyšlenou zkratku. Jednoduchá interpretace plakátu je pak důkazem poctivé práce a pilování každého plakátu do výsledné maximálně srozumitelné podoby.

4 Proces přípravy

Jako vždy, i tato práce začala vypracováním řady skic a návrhů k jednotlivým plakátům (viz Příloha 1-3). Tyto náčrtky vznikaly většinou z mých spontánních nápadů k sociální tematice, které jsem si zapisoval a shromažďoval. Nejde tedy o bezprostřední reakce na konkrétní událost. Zaměřuji se na obecné problémy současného světa, které pociťujeme.

Často jsem měl v hlavě určitý nápad, který však bylo potřeba pomocí skic převést do formy, která by byla vhodná pro plakát formátu B1. Často bylo potřeba, abych si nakreslil motiv tak, jak jej všichni známe. Například plakát „Evropská unie – dojnice“ vznikl tím způsobem, že jsem nejdříve vektorově nakreslil téměř realistický obrys zvířete. Teprve poté jsem se zaměřil na stylizaci celého tvaru, abych jej přizpůsobil pro plakát a přitom zachoval charakteristické tvary původního motivu.

4.1 Inspirace

V rámci přípravy pro tuto práci jsem se také začal podrobněji seznamovat s autory, kteří mi jsou svým přístupem v plakátové tvorbě blízcí. Jejich díla mi byla sympatická již dříve, ale teprve nyní jsem je začal studovat podrobněji, protože se jejich tvorba shodovala s tématem mé diplomové práce. Začal jsem si více všímat jejich způsobu myšlení a procesu práce. Také mi došlo, že zdánlivě až absurdně jednoduchý motiv skrývá obrovské množství autorovy energie a tvůrčí invence. Zdání jednoduchosti a přímočarosti je tak výsledkem poctivé a práce a rozhodně není dílem pouhé náhody.

Jedním z těchto autorů je například Lex Drewinski, umělec který je pro mě absolutní špičkou v oboru. Tento polský grafický designér a ilustrátor je ukázkou toho, co jsem výše popsal. Tedy mistrné zkratky a výborného vyjádření podstaty věci. Jeho styl je popisován jako odvážný, minimalistický, užívající černý humor.¹ Přesto je podle mě jasné, že se jedná o neurážlivou nadsázku, která umocňuje naléhavost sdělení. Drewinského obvyklými tématy jsou totalita, chudoba, rasismus, násilí, konzum, ale i spousta dalších. Dále mě zaujaly osobnosti jako Čedomir Kostovič, který se narodil v Sarajevu, ale od roku 1992 vyučuje grafický design jako profesor v USA.² Jeho plakáty se zaměřují na jednoduché grafické vyjádření, ale na rozdíl od Drewinského, který dodržuje téměř jednotný vizuální styl a techniku, Kostovič využívá celé spektrum výrazových prostředků. Kromě vektorů kombinuje například fotografii nebo kresbu. Zajímavým je pro mě také grafický designér a ilustrátor jménem Noma Bar, který si kromě vizuální zkratky pohrává i s hříčkami na pomezí optického klamu. Líbí se mi, že ačkoliv tito umělci pracují v rovině až strohé stylizace, přesto je jejich styl stále dobře rozeznatelný a je poznat individuální charakter díla každého z nich.

¹ INYOURPOCKET.: *Lex Drewinski*. (2013-03-10). Dostupné z: http://www.inyourpocket.com/poland/warsaw/concerts-culture-events-entertainment/2009-12-December-2009/Lex-Drewinski_114419v

² CEDOPOSTER.: *Profil*. (2013-03-10). Dostupné z: <http://cedoposter.com/profile.html>

5 Proces tvorby

Při samotné tvorbě jsem vycházel z již připravených skic. Ke každému plakátu jsem se snažil rozpracovat vždy více variant, abych po úvaze nad nahozeným plakátem mohl poté vybrat ten, který se mi zdál pro konkrétní téma nejvhodnější a nejvýstižnější (viz Příloha 4).

Skici jsem ihned začal překreslovat pomocí vektorů do elektronické podoby. Přes zdánlivou jednoduchost motivu však bylo často nelehké najít ten správný tvar, který by vystihnul mou ideu. Pracoval jsem způsobem od reálné podoby ke stylizovanému výsledku, proto jsem velmi často zvažoval, zda odebrání určitého detailu výsledek pozvedne a zůstane zachována jeho srozumitelnost, či zda stylizace charakteristického prvku učiní motiv již nesrozumitelným, nebo esteticky nepěkným.

Při zpracovávání série témat jsem se na základě jejich nepřímé spojitosti rozhodl, že nebudu striktně dodržovat jednotný vizuální styl. Celá série je díky tomuto kroku o mnoho živější. Pracuji také jak s linkou, tak s barevnou plochou (viz Příloha 5), přičemž se při dodržení zásady o jednoduchosti pohybuji pouze mezi minimem vybraných barev. Na plakátech se tak objevuje pouze černá, bílá, červená a modrá bez zbytečných tónových přechodů, které by koncept narušily.

V rámci zachování integrity jsem všechny plakáty tvořil na jedné pracovní ploše počítačového programu. V průběhu práce jsem tak měl pod kontrolou výsledný dojem celé vznikající série, tak i působivost jednotlivých plakátů. To bylo důležité především z toho důvodu, abych se vyvaroval neúmyslného opakování nějakého

grafického momentu. Plakáty mají jednotlivě působit originálně, ale fungovat i jako dynamický celek.

5.1 Použití typografie

Dalším momentem, který jsem musel řešit, byla práce s typografií. Nakonec jsem se rozhodl užít buď žádnou, nebo minimalistickou typografii. Důležité je působení samotného grafického obrazu, který je středobodem celého plakátu a jeho účelem je sdělovat beze slov. Z toho důvodu jsem typografii použil jen okrajově a doplňkově, veškerou pozornost tak má motiv plakátu, což je účelem. Zde se tedy opět obracím ke grafickému způsobu zpracování svých nápadů. Ty jsem koncipoval tak, aby jejich nápad ocenil jak grafický designér, tak i široká veřejnost, pro kterou je vlastně série zamýšlená. Upoutání pozornosti je zajištěno mírně agresivní formou, například použití motivu penisu (viz Příloha 13), která ale nespadá do žádné vulgarity. Mírně agresivní forma myslím zcela splňuje svůj účel. Upoutá pozornost a mírně šokuje svou formou a sdělením. A právě to je při sociálním obsahu plakátů žádoucí. Font, který jsem v plakátech aplikoval ve více řezech je franklin gothic.

6 Technologie

Už v prvních stádiích práce jsem měl zcela jasno, kterým způsobem budu plakáty zpracovávat. Přestože mi jsou ruční techniky velmi blízké, rozhodl jsem se pro zpracování plakátů v počítači. Výhodou práce s PC je, že nám umožňuje krok zpět. To je také jeden z důvodů mé volby, jelikož jsem si nemohl v práci tohoto formátu dovolit chybné kroky. Od okamžiku vypracování řady ručně kreslených skic, jsem tedy pracoval už jen za pomoci tabletu a elektronické tužky. Výslednou kresbu jsem tak mohl upravovat do ideálního tvaru dle libosti, tato technika mi také dala svobodu při manipulování s detaily. Další výhodou bylo, že jsem mohl vyzkoušet hned několik barevných variant a ihned se přesvědčit kudy cesta nevede a naopak, která barevnost podpoří význam celého plakátu. Nakonec jsem dospěl k závěru, že použiji pouze tři výrazné barvy – černou, červenou a modrou. K tomu mě dovedly právě zkoušky barevnosti, jejichž varianty vznikaly ještě v počítačovém programu.

6.1 Zkušební tisky a použití podélného formátu

Jedním z finálních kroků byl zkušební tisk, na kterém jsem se ujistil o správném působení proporcí a vhodném tónu barvy. U některých plakátů jsem poté barvu úplně pozměnil. Po zhotovení zkušebních tisků jsem také s plakáty dál pracoval tím způsobem, že jsem do nich ručně zakresloval poznámky a upravoval křivky tvarů. Kde se mi to zdálo vhodné, přidal jsem i nový detail. Se zkušebními tisky jsem si také ověřil správnost volby typografie. Mým záměrem bylo, aby přítomný text motiv pouze jemně doplnil, nikoliv aby na sebe výrazně upozorňoval. Zvolil jsem tedy drobné měřítko písma a prostřednictvím zkušebního tisku jsem ověřil, zda je písmo při svém malém rozměru stále dobře čitelné a rozpoznatelné.

Do tohoto odstavce bych také rád zahrnul zmínku o použitém formátu. Většina plakátů je tisknuta na výšku, objevuje se zde ale také několik šířkových. Jejich použití odůvodňuji tím, že jejich motivy si tento formát přímo žádaly. Formát tak vychází z potřeby motivu. Ten působí mnohem lépe, než aby byl směstnán v jednotném formátu s ostatními. V kontextu celé série použití několika podélných formátů dává vyniknout celé sérii jako dynamickému celku.

7 Popis díla

Před popisem jednotlivých plakátů bych nejprve rád představil celou sérii. Jak již bylo řečeno, jedná se o řadu plakátů, které pojí téma sociálního plakátu a technika zpracování. Na první pohled jde o konzistentní sérii.

Přesto je každý z plakátů svébytným originálem. Proto se nyní budu věnovat každému zvlášť.

7.1 Prostituce

Na téma prostituce jsem vytvořil hned dva plakáty. Toto téma je, myslím si, velmi silné, proto se mi nápady na oba plakáty objevily v mysli velmi rychle.

7.1.1 „Woman is not a machine to play“

(viz Příloha 6)

Na plakátu se objevuje velmi stylizovaný motiv ženského klína, který svým minimalismem a kontrastní černou barvou výborně vyniká na červené ploše. Nad klínem se otevírá otvor mincovníku, což celému motivu propůjčuje zdání strojovosti a odlidštěnosti, což je také záměr. Celou věc podporuje nápis „Stop prostitution“, s podtitulem „woman is not a machine to play“. Vizualní zobrazení ženy jako stroje na peníze, jako neživé věci je zde jasně čitelné jako výstraha a protest proti takovému smýšlení. Varovným znamením je také použití výstražné červené. Tato barva má již tradičně význam násilí, nebezpečí a krve, takže se jeví pro použití v tomto plakátu jako zcela vhodná. Výsledný plakát tak vyjadřuje upozornění na hazard, který je s tímto tématem spojený. Jde o hazard s lidským zdravím. Zde mám na mysli riziko pohlavních nemocí, ale také

temnou stránku prostituce, což je obchod s bílým masem, kdy jsou prostitutky ke svému „povolání“ nuceny velmi nečistými a brutálními praktikami. Ve hře často bývají i drogy a v součtu se tedy jedná o celkový úpadek člověka. Jak samotné prostitutky, tak i jejího zaměstnavatele, neposledně i zákazníků, kteří těchto služeb využívají.

Obnažený ženský klín na mém plakátu také symbolizuje ztracenou důstojnost ženy, která je v postavení prodejné prostitutky. Kromě žen které se k této práci dostaly nelegálně, některé si ho zvolily vědomě a bez cizího přinucení. Často se tak děje hlavně kvůli nedostatku financí na zajištění životního standartu. To zůstává pouhým smutným faktem.

V plakátu tak můžeme najít stovky a tisíce příběhů žen, které prodávají své tělo, ať už je důvod jakýkoliv.

7.1.2 Prostitution

(viz Příloha 7)

Podněty pro vznik druhého plakátu na téma prostituce jsou stejné jako u předchozího, ale pracoval jsem tu trochu jinou technikou. Vycházel jsem hlavně ze symboliky. Použil jsem tu motiv kosočtverce, který vulgárně symbolizuje ženské pohlaví a znak pro americkou měnu – dolar. Uvědomil jsem si, že první symbol je známý hlavně v České republice, ale symbol dolaru zná celý svět. Spojením těchto dvou prvků jsem vyjádřil další stránku prostituce. Tím je sexuální turismus. Prolínáním dvou symbolů se prolínají i kultury. Mám na mysli množství turistů, které do naší země jezdí s jediným cílem, návštěvou levných prostitutek.

Kromě prolnutí symbolického dochází v plakátu i k prolnutí grafickému. Svislá čára v kosočtverci je shodná se svislou linkou ve znaku „\$“. Po spojení těchto dvou znaků jsou oba čitelné, ale dostávají úplně nový význam. Symbolizuje to i provázanost mezi tělem a penězi, ke které při prostituci dochází.

Barevnost jsem zachoval v jednoduché kombinaci černé a bílé. V tomto plakátu jsem význam barev potlačil, důležité bylo co nejvíc koncentrovat pozornost na hlavní motiv. Proto jsem využil jednoduchého, ale účinného kontrastu černé a bílé.

7.2 Pedophile

(viz Příloha 8)

V tomto plakátu jsem se zaměřil na problematiku pedofilie v církevním prostředí. Znakem, který na mém plakátu vystihuje církev, je oblek kněze, problém symbolizuje obrácený kříž. Samotný kříž je velmi silným znakem a jeho obrácení o 180 stupňů vyvolává pocit skandálu. Přesně tento okamžik se mi skvěle hodil do konceptu plakátu. Umístění kříže jako doplňku obleku obrací pozornost k postavě zneužívajícího duchovního.

Vím, že zpracováním tohoto tématu jsem se dotknul velmi citlivého, kontroverzního a skandálního tématu. Mým záměrem však bylo již tak šokující fenomén zobrazit citlivou cestou. Mým cílem není v žádném případě urážení církve. Pouze upozorňuji na ty, kteří se církví zaštiťují, ale přitom se výrazně odklánějí od jejích zásad.

Kontrastní je tu také ten okamžik, že nositel dobra (duchovní) páchá zlo. Pedofilie v církevním prostředí se zdá ještě víc šokující, jedná-li se právě o duchovní, kteří by lidem měli poskytovat

veškerou oporu, radit v těžkých životních situacích a udržovat je svým kázáním na dobré životní dráze. O to víc je pro mnoho lidí neuvěřitelné, že takoví lidé se sami dopouští tak hrozného hříchu.

7.3 Stop violence against women

(viz Příloha 9)

V tomto plakátu jsem opět použil jednoduchou černobílou barevnost, která dobře zdůrazňuje hlavní symbol. Černá navíc dodává plakátu smutný tón, který se k tématu násilí na ženách dobře hodí.

Motivem plakátu je značka ženského pohlaví, která je však zlomena. Vyjadřuje psychické i fyzické zlomení ženy a jejího sebevědomí, je-li týrána. Bohužel k takovým situacím v domácím prostředí dochází nezdědka. Chtěl jsem vyjádřit, že bolestivé mohou být stejně rány a násilí jako psychický teror v podobě nadávek a slovního ponižování. Takové trápení končí v určitých případech i smrtí. Tento okamžik je v plakátu zachycen tím, že odlomená část znaku připomíná náhrobní kříž. Ten vyjadřuje jak fyzickou smrt, například sebevraždu, tak případy, kdy je zdeptaná žena vyčerpána psychicky a díky negativním zkušenostem špatně navazuje nové vztahy.

Rozlomení znaku také vyjadřuje křehkost ženy a upozorňuje na důležitost vzájemné tolerance mezi partnery.

7.4 Power of word

(viz Příloha 10)

V tomto plakátu jsem se soustředil na řeč, slovo a komunikaci v obecném měřítku. Práce na tomto plakátu mě velmi bavila a stejně tak divák může popustit uzdu fantazie nad jeho interpretací. Plakát má sice více významů, ale rozhodně není dílem náhody.

Plakát tvoří hlavní motiv bublino-pistole. V levé části je jasně rozpoznatelná hlaveň zbraně, která směrem doprava přechází do „mluvící“ bubliny, symbolu řeči. Původně jsem plakát zamýšlel jako vyjádření nehmotné síly, kterou slovo vládne. Prostřednictvím řeči probíhají důležitá mezinárodní vyjednávání, slovo může válku začít, ale i ukončit. Skrze slova lidé mezi sebou šíří poznatky. Slovem se dorozumíváme v běžném životě. Proto mu přisuzuji takovou moc.

Při práci na tomto plakátu mě však napadl i další význam a to, že samotné slovo může být použito jako zbraň nebo obrana. V období cenzury, tedy násilného potlačení svobody se lidé brání opět slovem – například samizdatem, tajnou zbraní.

Plakát opět nabádá k vzájemné toleranci, protože chybná komunikace a nepochopení druhé strany může mít fatální následky.

7.5 Havran

(viz Příloha 11)

Plakát s černým havranem jistým způsobem souvisí s plakátem dialogu. Jde zde také o komunikaci, dialog, svobodu projevu. Plakát je však více pojat jako obraz, dominuje mu grafická podoba ptáka. Vzpříčené dřívko v zobáku symbolizuje bezmoc, je-li člověk přinucen k mlčení. Tento výjev, ale může být interpretován i

z opačné strany – „mlčeti zlato“, neboli někdy jsou lepší činy než slova a sliby.

7.6 Špion / facebook

(viz Příloha 12)

Zajímavým fenoménem je pro mě i sociální síť Facebook, která ovlivňuje životy lidí na celém světě. Velmi mě fascinuje otevřenost určité části uživatelů, kteří jsou schopni o své osobně prozradit tolik podrobných, mnohdy až intimních detailů. Tyto informace sdílejí s velkým okruhem lidí a myslím si, že by informace, kterými se na Facebooku prezentují, osobně sdělili jen malému procentu lidí z těch všech, kteří si nakonec tyto informace na internetu prohlédnou. Takové šíření informací o určité osobě může vést k přátelství s novými lidmi, což je vlastně záměr celého projektu, ale má i své stinné stránky. Facebook například nerozlišuje osobní a profesní sféru. Našimi „přáteli“ jsou na sociální síti jak rodinní příslušníci, tak i kolegové z práce. Již tady by měla fungovat jistá autocenzura a opatrnost každého člověka, aby na sebe neprozradil skutečnosti, které by mu mohly později blížít. Kromě zášti internetových přátel je tu však i riziko, že se k informacím a fotkám vystaveným na internetu dostane i zcela cizí člověk a informace zneužije, v extrémních případech jde i o ohrožení na zdraví.

Vizuální podobu plakátu jsem pojal velmi jednoduše. Použil jsem plochu modré barvy, která je součástí corporate identity společnosti Facebook a jejího loga upraveného do podoby periskopu ponorky. Modré pole symbolizuje moře lidí a zdánlivě neomezené možnosti, které Facebook poskytuje. Ponorka je pátrač,

který nepozorovaně sbírá informace a nikdo neví, jak s nimi později naloží. Ponorkou je samotná firma, ale i naši přátelé a známí.

7.7 „Tolerate homosexuals“

(viz Příloha 13)

Na tomto plakátu řeším problematiku homosexuality a jejího přijetí do společenských konvencí. V současném světě totiž stále panuje množství předsudků a pověr, které obestírají partnerství dvou mužů (nebo žen). Chtěl jsem toto téma trochu odlehčit, proto jsem vytvořil usmívající se portrét. Úsměv tu představuje mužský úd. Jde o jakousi nadsázku, ale zároveň chci ukázat, že tolerance může takovým dvojicím usnadnit život. Kdo jsme, abychom soudili ostatní? Právě proto by měli lidé mezi sebou projevovat více tolerance a mít v sobě větší empatii k citům druhých.

Plakát je pojat lehce humorně, jeho sexuální podtext ale dobře přitahuje žádoucí pozornost.

7.8 Evropská unie

(viz Příloha 14,15,16)

Naposledně jsem vytvořil tři plakáty na politické téma – Evropská unie. U párového plakátu anděl vs. ďábel jsem jednoduše vycházel z jednoho ze symbolů evropské unie „€“. V jednom případě jsem přidal svatozář, v druhém ďáblový rohy a znak jsem přizpůsobil do tvaru vidlí. Symboliku nebe a pekla jsem podpořil i typickou barevností. Nechci se zde podrobně zabývat politickou situací v Evropě, jde mi jen o obecné zobrazení Unie. Kontrastu nebe a pekla využívám, protože v rámci Evropy mají některé státy výrazně lepší životní standart než jiné. Základní myšlenkou je přitom rovnost

a vzájemná výpomoc. Ekonomická nerovnost jednotlivých států však napovídá, že tomu tak není.

Stejně tak vidle a svatozář naráží na otázku, zdali česká účast v Unii má pro nás více kladů než záporů. Je zde například názor, že jsme-li součástí Unie, může být ekonomický růst naší země spíše zpomalen než podpořen, protože náš malý stát (ve srovnání s našimi sousedy) bude přispívat do velkých nadnárodních organizací.³ Je tedy otázka, zda rozhodnutí vstoupit bylo dobré či ne.

Dalším plakátem, který obsahuje symbol eura je plakát s krávou. Euro jsem tu použil místo vemínka. Chtěl bych tímto upozornit na to, že kromě vnitřních problémů je třeba řešit i problémy vnější. Těmi je neřízený příliv emigrantů z mnohem chudších zemí, kteří k nám přicházejí za vysokým životním standardem. O problému píší proto, že velké procento přistěhovalců zde pracuje načerno a neprůhlednými praktikami zde cizinci skupují nemovitosti a firmy. V každém případě jde o obohacování na úkor státu a financí, které jdou z fondů Evropské unie.

Motiv dojně krávy se mi zdál k tomuto tématu příležitý. Opět zde pracuji s nadsázkou, která vypovídá o nerovném přerozdělování peněz Unie a také o zneužívání těchto peněz na jiné účely než na které byly určeny.

³ SVSES.: *Výhody a nevýhody vstupu ČR do EU*. (2013-03-15). Dostupné z: <http://www.svses.cz/konference/peu03/texty/hrubis.pdf>

8 Přínos práce pro daný obor

Technika, kterou jsem pro tuto sérii plakátů využil je velmi minimalistická, stručná, ale naplno schopná sdělit myšlenku. Toto je na mé práci jednou ze zásadních myšlenek a myslím si, že právě použitím promyšleného minimalismu se stavím proti, z mého hlediska, zahlceným plakátům. Často je plocha plakátu natolik zaplněna nepodstatnými detaily, že nakonec diváka v podstatě neupoutá žádná jeho část a věnuje svou pozornost raději konkurenci. Minimalistická vektorová technika sice není žádnou novinkou, nepřináším tedy nějaký inovativní postup, ale myslím si, že je velmi důležité odolat současným trendům a produkovat kvalitní neprvoplánovou práci, která zaujme jak současného diváka, tak její kvality přetrvají i do neomezené budoucnosti. Můj přínos tedy spočívá v navázání na tradici poctivého přístupu ke grafickému designu, jmenovitě mám na mysli umělce jako Noma Bar a Lex Drewinski, a polskou plakátovou školu, což jsem již zmiňoval jako své velké inspirace.

Netypická je z hlediska grafického designu také má práce s některými z plakátů. Konkrétně s těmi, které neobsahují typografii. Ta se v současnosti stala téměř povinnou součástí každého posteru. U několika svých plakátů typografický prvek, v rámci co největšího zjednodušení, záměrně vynechávám a dávám tím prostor samotnému obrazu-symbolu, aby promluvil. Tak vlastně vzniká jakýsi útvar mezi ilustrací a plakátem, který zároveň působí jako prostor pro divákovu fantazii, přestože se jedná o obrazový plakát. Jistě by jeho název vyslovilo deset lidí deseti odlišnými způsoby. Právě v tomto experimentu se odráží osobitost, kterou jsem do

plakátů vložil. Nad tímto aspektem jsem přemýšlel již déle, a proto jsem rád, že jsem tento nápad mohl použít ve své diplomové práci.

9 Silné stránky

Kladem mé práce jistě je, že výstup splňuje daný cíl. Ve výsledné podobě jsem vyhotovil jedenáct originálních plakátů, které dokážou svým jednoduchým ilustrativním zpracováním a nápadem zaujmout diváka. Celá série působí různorodě, ale díky použití omezené barevné škály stále tvoří jednotnou plakátovou kolekci. Plakáty jsou vizuálně atraktivní, ale zároveň velmi kultivované i přes mnohdy kontroverzní obsah.

10 Slabé stránky

Co se týká slabých stránek, celkově ve své práci téměř stále hledám co a kde vylepšit, což ale vnímám jako osobní vývoj a růst. Závěrem bych chtěl napsat, že diplomová práce mě velmi bavila a byla pro mě přínosná v tom směru, že jsem během vypracování pochytil mnoho nových zkušeností. V případě, kdyby v souvislosti s mou prací došlo na kritická slova, budu je považovat za cenné rady do následujících tvůrčích let.

Vzhledem k vynaložené práci si myslím, že plakáty jsou zpracovány kvalitně.

11 Seznam použitých zdrojů

a) Knižní a periodická literatura

1. PTÁČKOVÁ, B. / STIBRAL, K.: *Estetika na dlani*. Olomouc: Rubyko, 2002, ISBN: 80-85839-79-2.
2. JANÁKOVÁ, I. (ed.): *Ladislav Sutnar - Design in Action - Praha New York*. Praha: Argo, 2003, ISBN 80-7203-515-0.
3. FIŠER, M., SMO CZYNSKY, A., CIESZKO, I.: *Polská serigrafie ze sbírky Cen-tra sítotisku AVU v Lodži*. Klatovy: Dragon Press, 2008, ISBN 978-80-87013-09-0.

b) internetové zdroje

1. INYOURPOCKET.: *Lex Drewinski*. (2013-03-10). Dostupné z: http://www.inyourpocket.com/poland/warsaw/concerts-culture-events-entertainment/2009-12-December-2009/Lex-Drewinski_114419v
2. CEDOPOSTER.: *Profil*. (2013-03-10). Dostupné z: <http://cedoposter.com/profile.html>
3. SVSES.: *Výhody a nevýhody vstupu ČR do EU*. (2013-03-15). Dostupné z: <http://www.svses.cz/konference/peu03/texty/hrubis.pdf>

12 Resumé

At the beginning I introduce myself as a student of graphic design and I choose some of my previous projects to describe my work style. Then I write about the reason, why I chose the topic which I finally worked with in my practical part of Master's thesis.

I have chosen the social theme. First I thought about floods in the Czech republic, because I live in a town in the south, which was stricken a lot by this force of nature. Then I changed my mind, and I decided to make the series of posters with slightly different topics. The aim was to create a consistent set, but I deal with slightly different topics in each poster.

My choices are topics in which I'm interested somehow. I was always shocked by the news about sexual crimes, so I made a posters about prostitution and pedophilia. Then I made a poster about violence on women. Also the topic of toleration of homosexuals caught my attention. I also see a threat in inconspicuous places like the social network Facebook. Then I made two posters about communication, and a mini-series consisting of three posters about the European Union and it's positives and negatives.

From the beginning of the work I had no doubt about what technique I want to use. I chose vector graphics, so after I made first drawings and sketches, I worked only with graphical tablet. The good side of this way of work was, that I was allowed to change the shape of the drawing immediately and in case I didn't like it, I could do step back. I also tried a number of colour variations to find the best result. With these tests I came to decision to use only these four colours on each of ten posters – red, blue, black and white to make the series consistent. However, working with a computer program wasn't easy as it may sound, I spent a lot of time on each poster. My task was to make the shape good looking, without any useless details but also well readable and attractive for everyone.

In my posters I used symbols and combined them across, so the new meaning emerges. I just worked with clean lines as well as coloured areas. I wanted my posters to form the consistent, but

dynamical and energetic complexity. From this reason I also used typography only in some of the posters.

In my theoretical work I also mention persons like Lex Drewinski, Noma Bar and Čedomir Kostovič as my best sources of inspiration. I admire their attitude as well as the very clear expression of their ideas. This was also my aim.

At the end I can say I am satisfied with my work and I consider it as a quality work as well as the fulfilment of the task. I really enjoyed working on this project and I'm looking forward to new art challenges in the future.

13 Seznam příloh

Příloha 1

Přípravné kresby

Příloha 2

Přípravné kresby

Příloha 3

Přípravné kresby

Příloha 4

Přehled návrhů na jednotlivé téma

Příloha 5

Stylizace

Příloha 6

Plakát - „Woman is not a machine to play“

Příloha 7

Plakát - Prostitution

Příloha 8

Plakát – Pedophile

Příloha 9

Plakát – Stop violence against women

Příloha 10

Plakát – Power of word

Příloha 11

Plakát – Havran

Příloha 12

Plakát – Špion / Facebook

Příloha 13

Plakát – „Tolerate homosexuals“

Příloha 14

Plakát – Evropská unie / Anděl

Příloha 15

Plakát – Evropská unie / Ďábel

Příloha 16

Plakát – Evropská unie / Dojnice

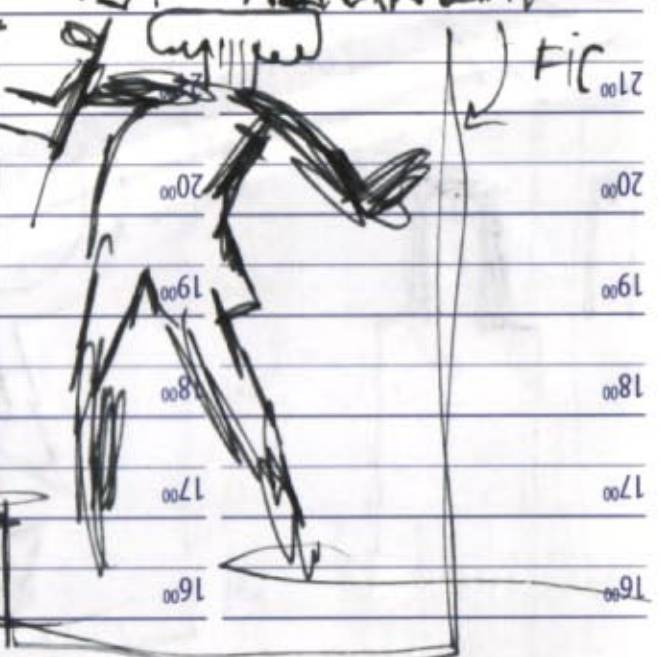
Příloha 17

Návrhy na jiné nebo podobné téma

Příloha 18

Aplikace návrhu „Power of word“ v prostoru

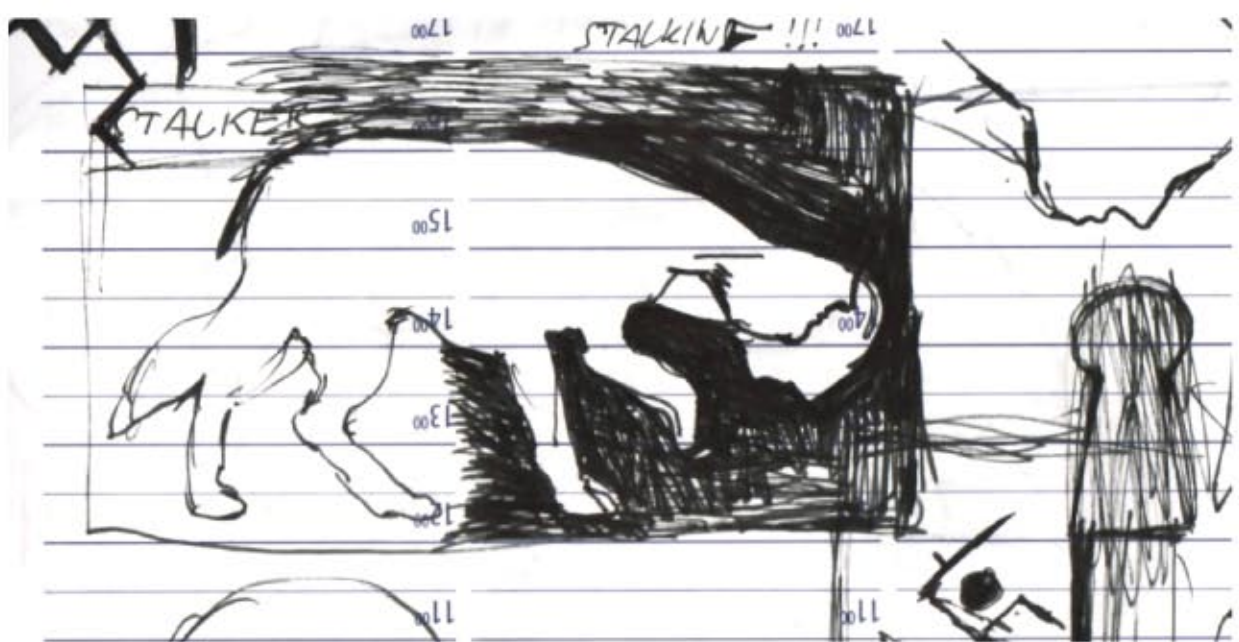
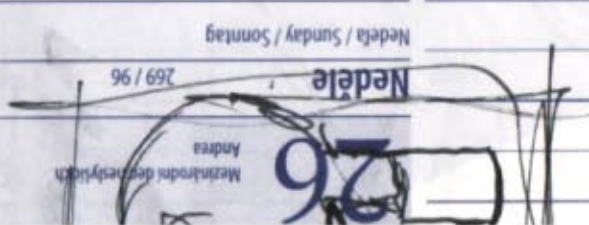
LIZA SARKAREM

VIOLET SKY

NITZER EBB
FRONT 242

HICKMANN FOWS (DEPT.)

Příloha 3 / Přípravné kresby

LOUČKA

WAR IS FOR ...

MOC

BEZMYSLERN. SER.

stavi se komunikace

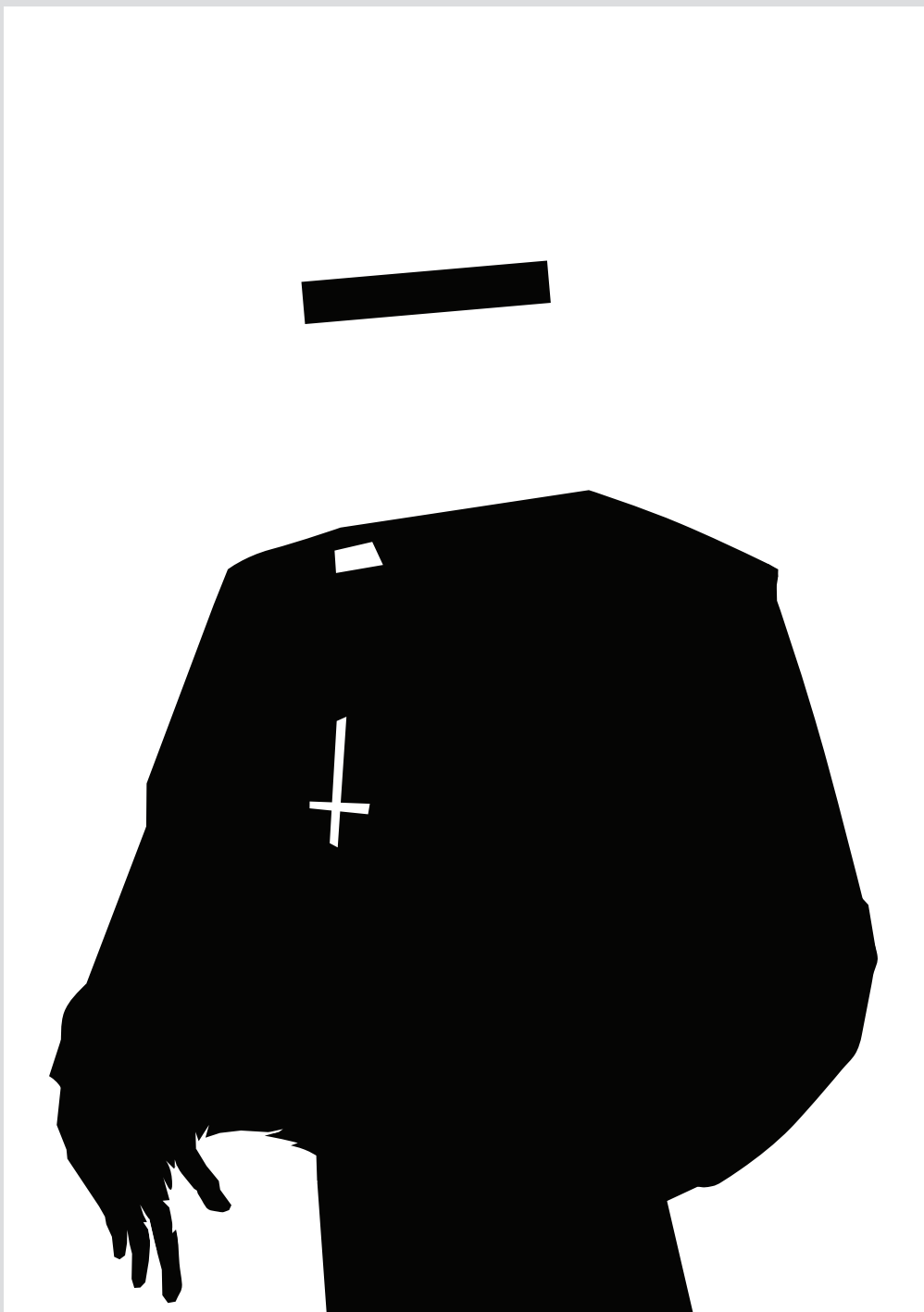
OPRAVDOVA ZBRAN

POWER OF DIALOG

BIRKOVY FORM

N

● STOP SEX WITH CHILDREN

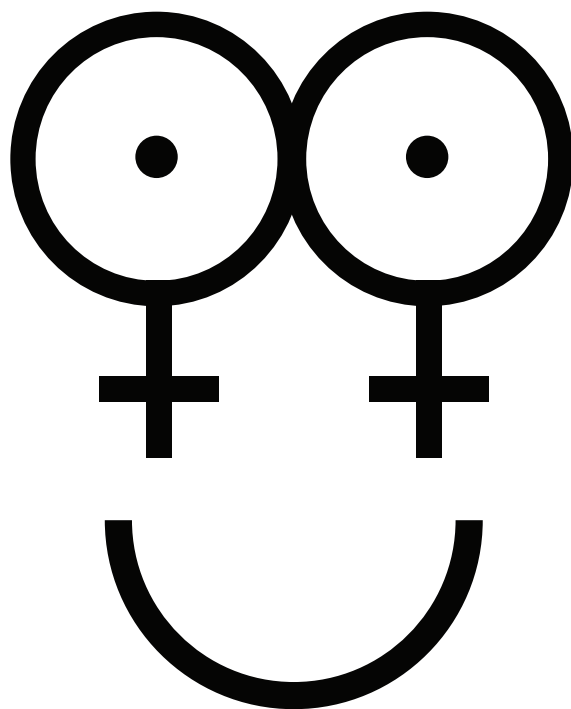
PEDOPHILE

STOP SEX WITH CHILDREN

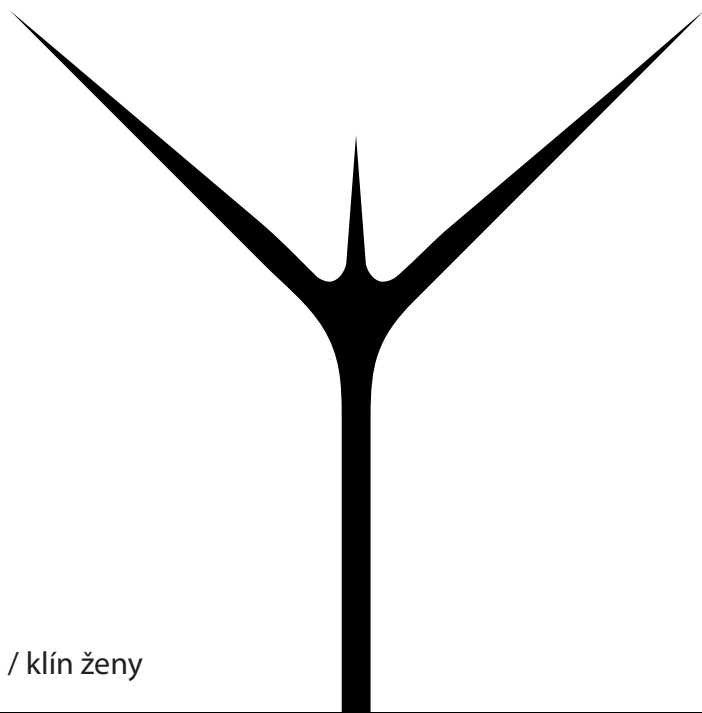

TOLERANCE

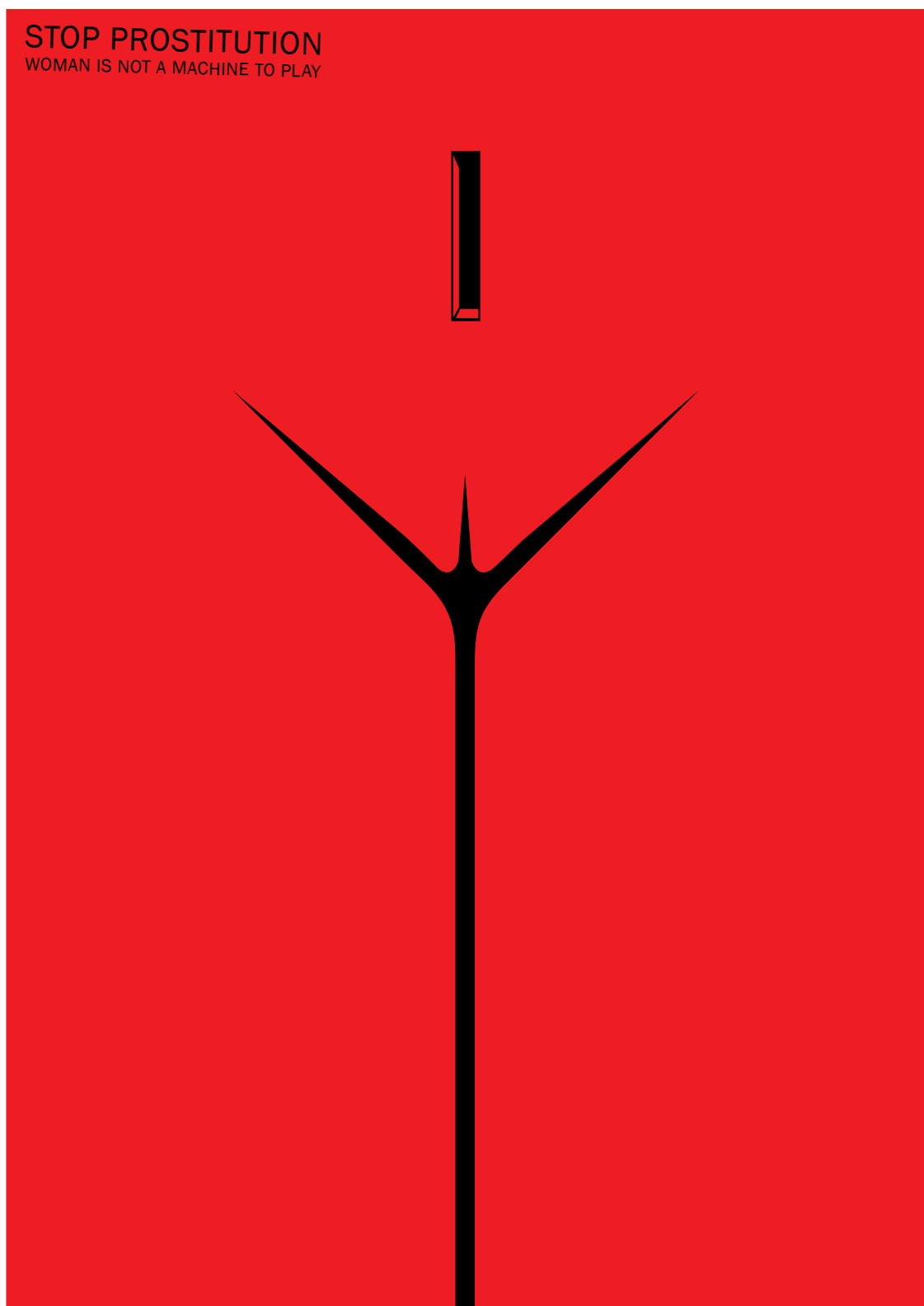

Realismus / Havran

Minimalismus / klín ženy

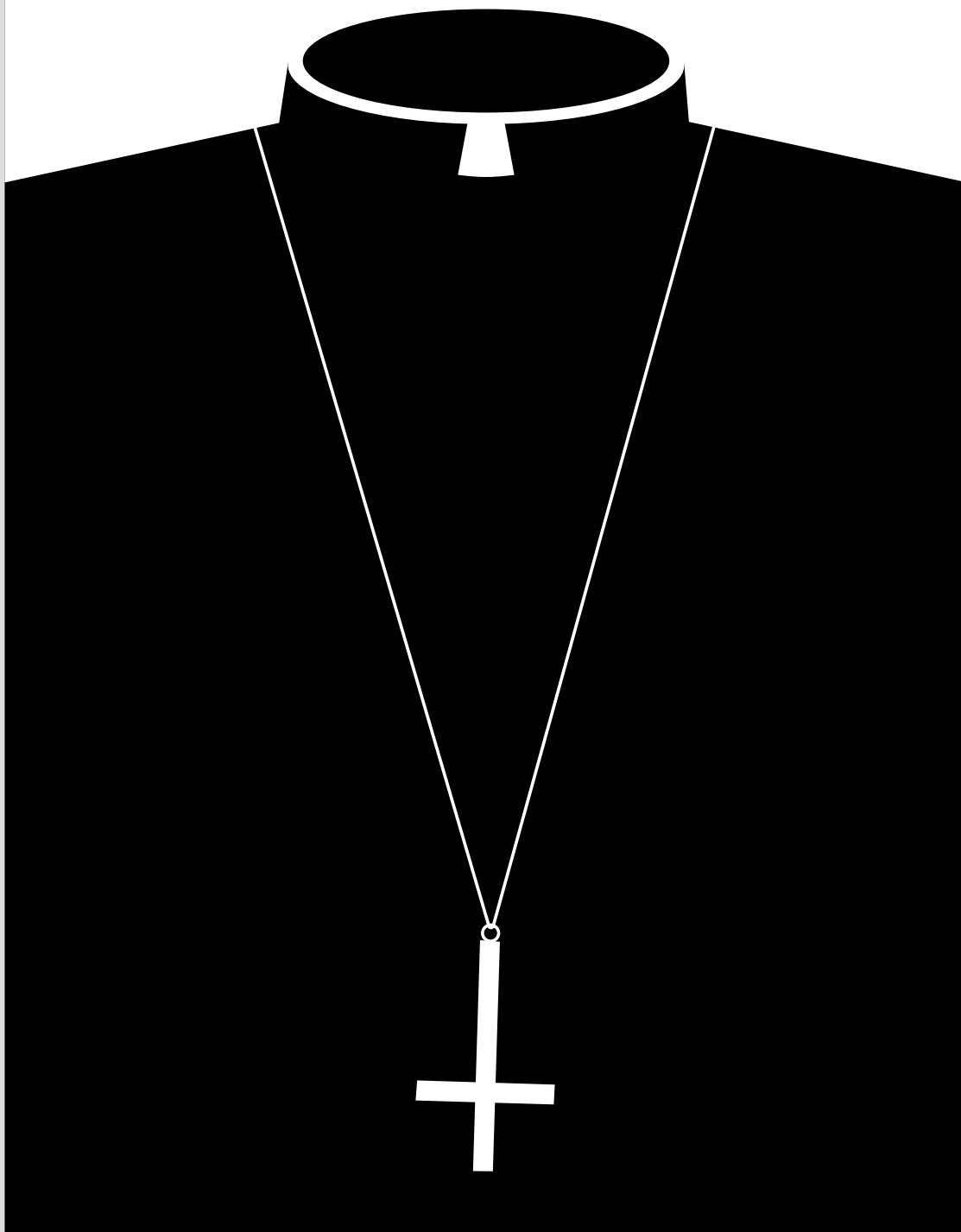
STOP PROSTITUTION
WOMAN IS NOT A MACHINE TO PLAY

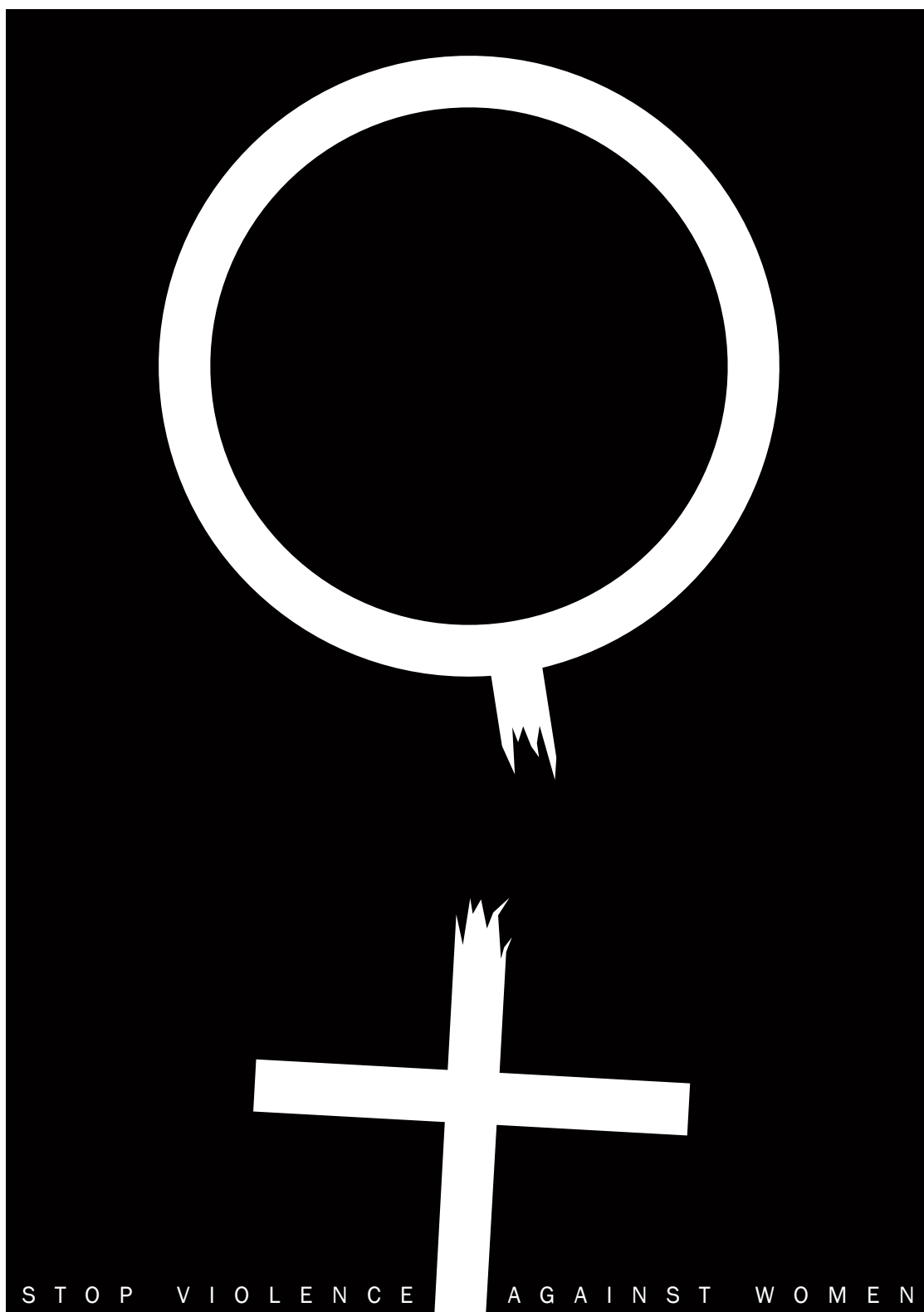

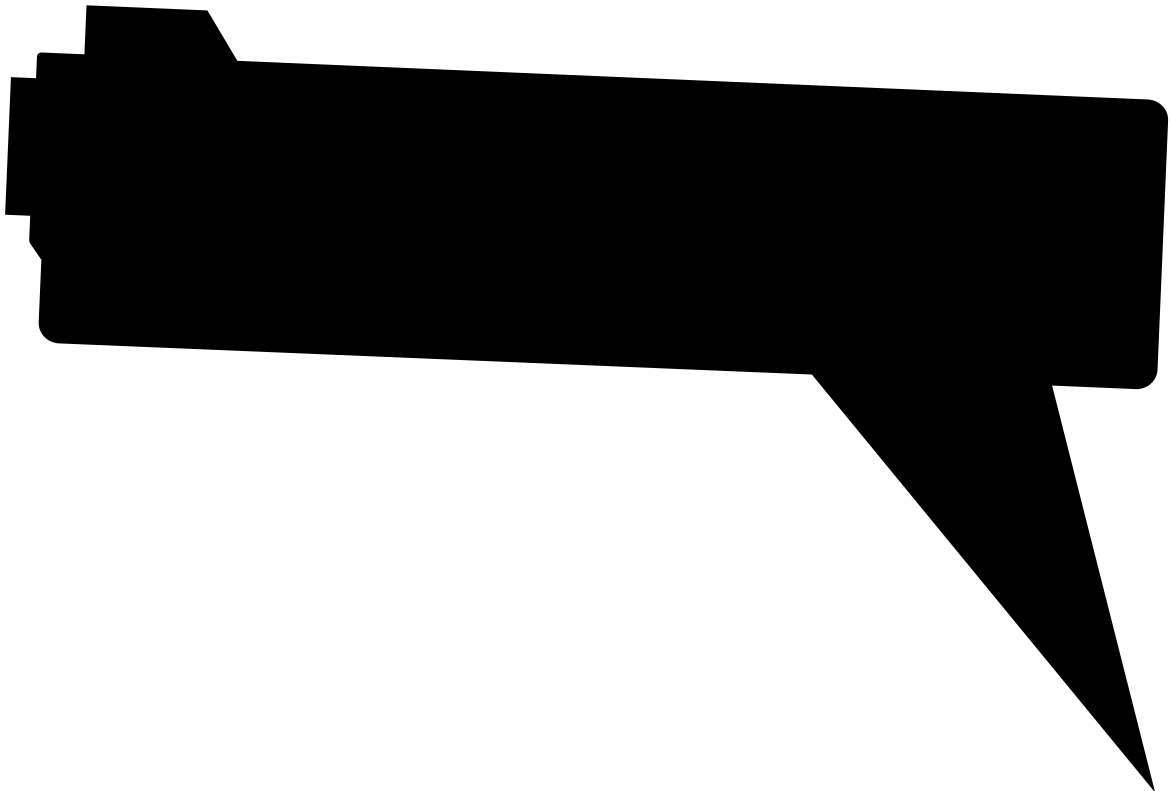
PROSTITUTION

P E D O P H I L E

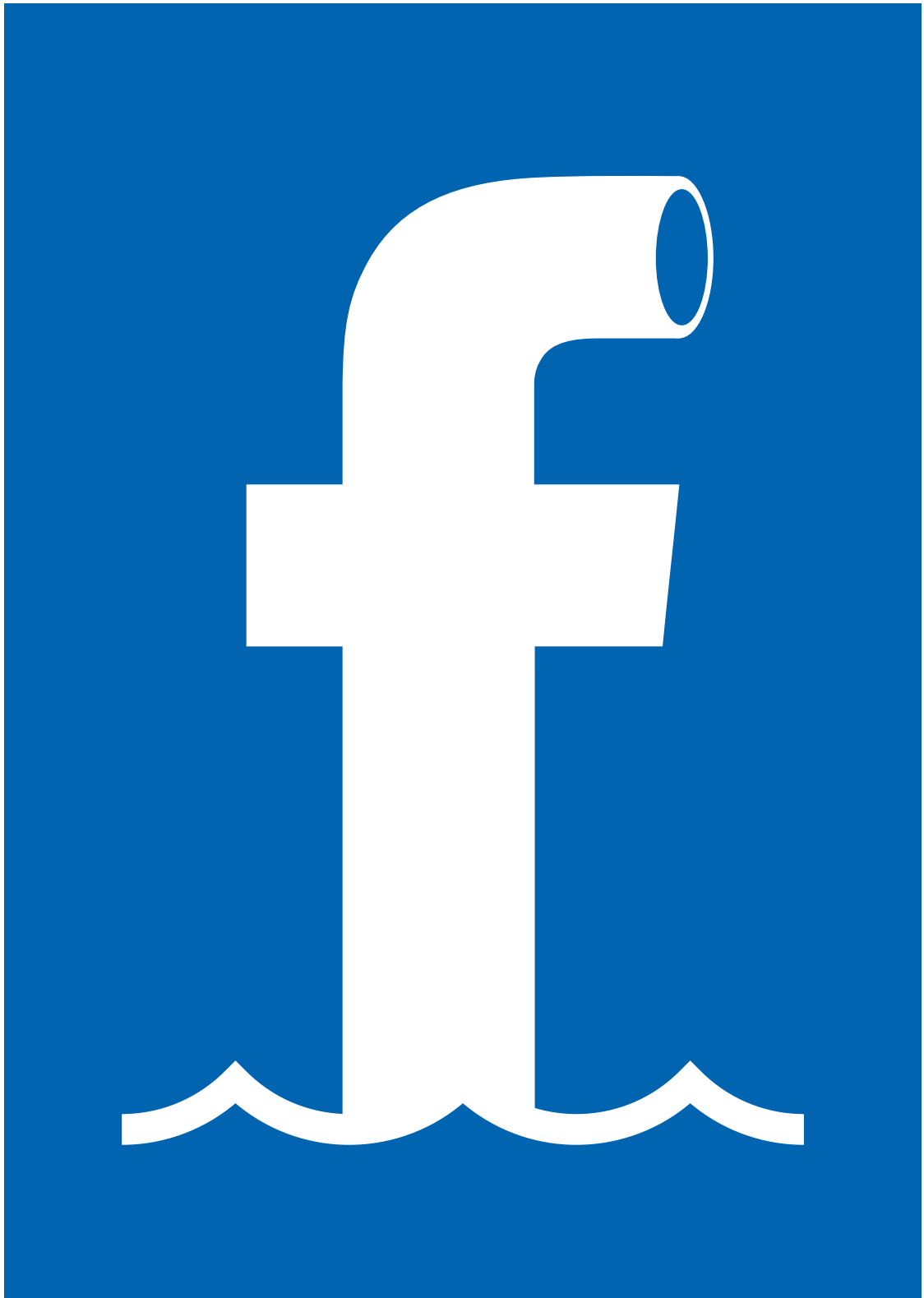

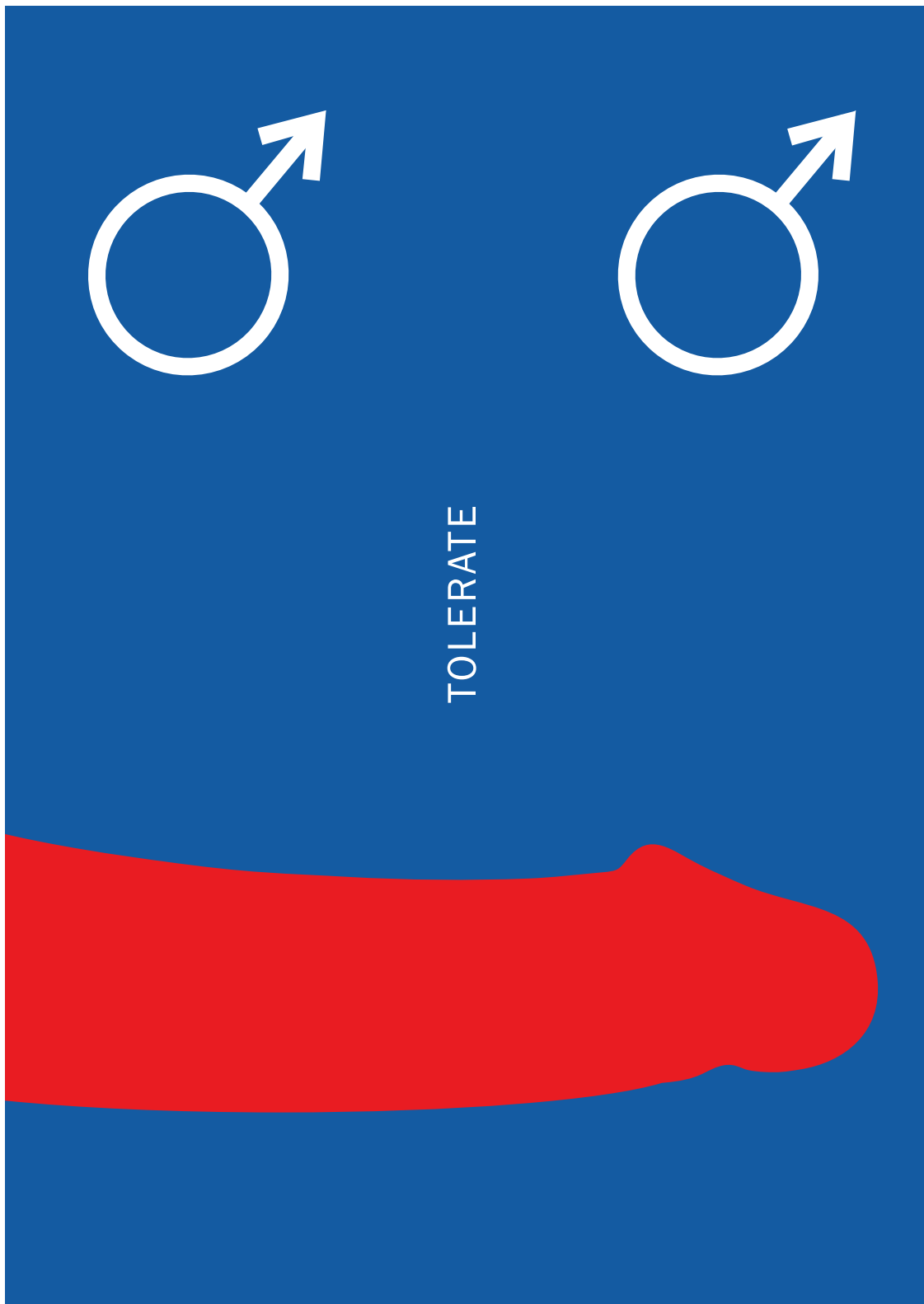

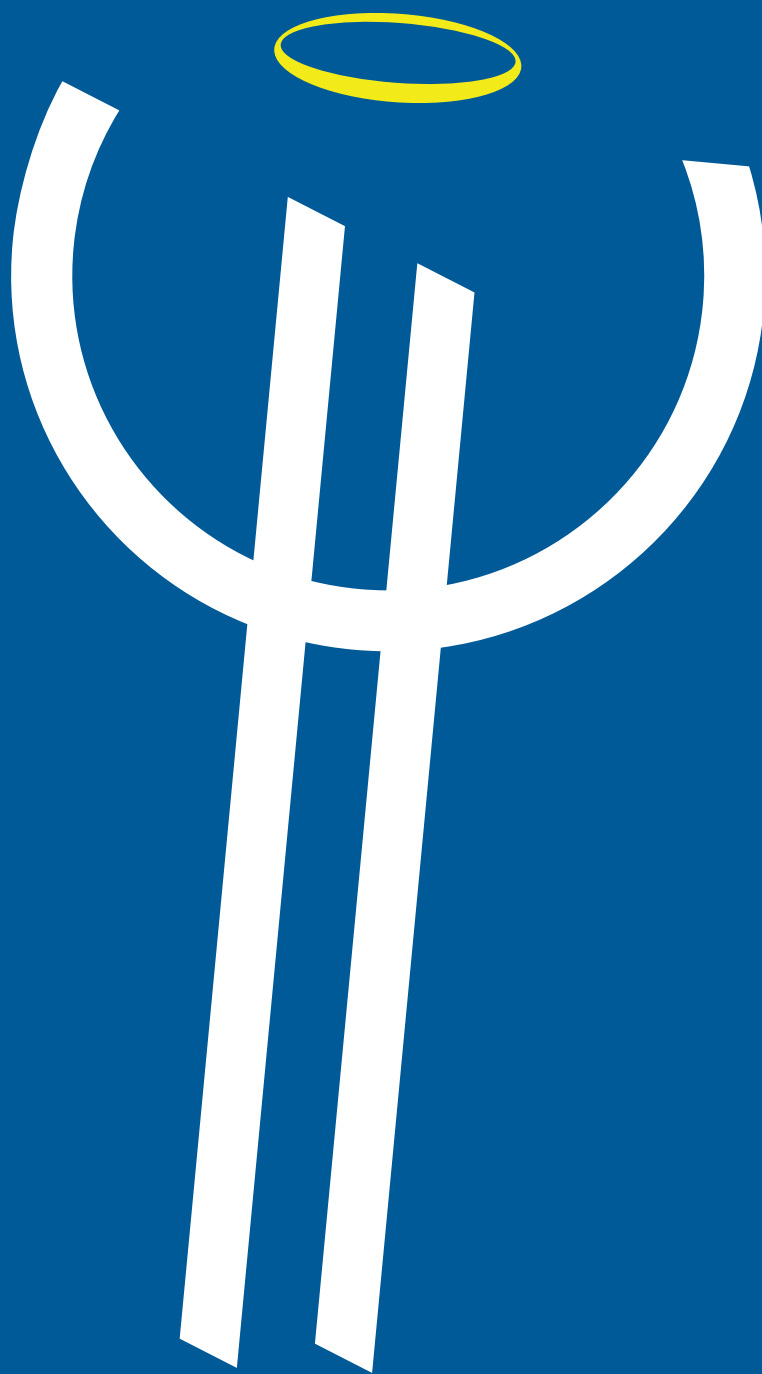
P O W E R O F W O R D

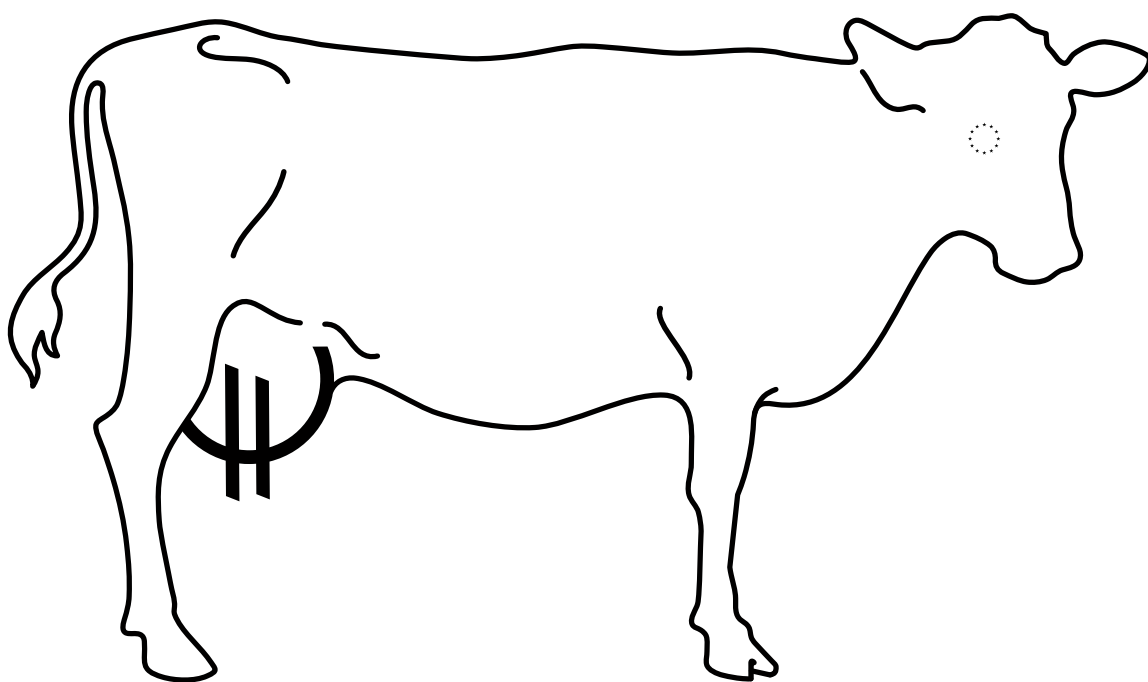

EURO

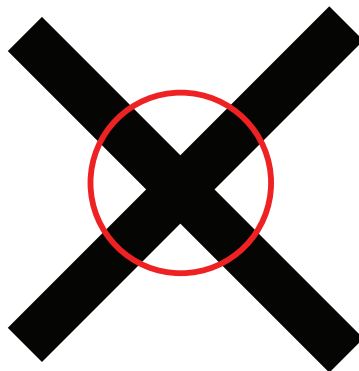
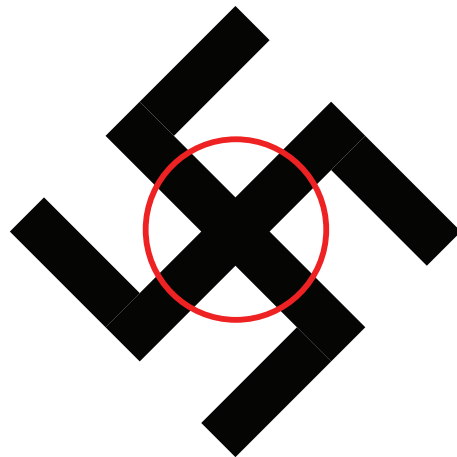

XENOPHOBIA

Příloha 18 / Aplikace návrhu "Power of word" v prostoru